

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการ
ตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการและระดับปฏิบัติการที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งได้รับมามากกว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำหนดไว้จำนวนอย่างน้อย 351 คน โดยได้รับมาจำนวนทั้งสิ้น 400 ฉบับ แบ่งเป็นนักวิชาการตรวจ
เงินแผ่นดินระดับชำนาญการจำนวน 193 ฉบับ และนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ
จำนวน 207 ฉบับ นำมาหาค่าทางสถิติและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาและนำผลมาสรุป ซึ่งเสนอผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
การแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะ
ทางวิชาชีพบัญชี ด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และคุณภาพงานสอบบัญชี

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลดำเนินการศึกษา

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและคุณภาพงานสอบบัญชีโดยใช้
การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณ (Multiple correlation analysis)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ
(Multiple regression analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01

4.2 การสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาได้สอบถามเพิ่มเติมโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน
6 คน แบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการจำนวน 3 คน และนักวิชาการตรวจเงิน
แผ่นดินระดับปฏิบัติการ 3 คน และจะประมวลข้อมูลที่ได้มาจากการจดบันทึกการสัมภาษณ์
ในรูปแบบพรรณนาความ เป็นรายการถาม

4.1 การวิเคราะห์ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ		นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1.เพศ	ชาย	9	4.7	29	14.0
	หญิง	184	95.3	178	86.0
	รวม	193	100.0	207	100.0
2.อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	73	35.3
	30-40 ปี	63	32.6	105	50.7
	41-50 ปี	107	55.4	29	14.0
	51 ปีขึ้นไป	23	11.9	-	-
	รวม	193	100.0	207	100.0
3.อายุราชการ	ต่ำกว่า 2 ปี	-	-	82	39.6
	2 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 4 ปี	-	-	103	49.8
	4 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 6 ปี	-	-	22	10.6
	6 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 8 ปี	76	39.0	-	-
	8 ปีขึ้นไป	117	60.0	-	-
4.ระดับ การศึกษา	รวม	193	100.0	207	100.0
	ปริญญาตรี	113	58.5	182	88.4
	สูงกว่าปริญญาตรี	80	41.5	25	11.6
	รวม	193	100.0	207	100.0
5.สาขาวิชา ที่ใช้ในการ บรรจุแต่งตั้ง	การบัญชี	145	75.1	183	88.4
	การบริหารธุรกิจ	24	12.4	24	11.6
	เศรษฐศาสตร์	16	8.3	-	-
	กฎหมาย	8	4.1	-	-
	รวม(คน)	193	100.0	207	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 95.3) เป็นผู้ที่มียุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 55.4) รองลงมาคืออายุระหว่าง 30-40 ปี (ร้อยละ 32.6) เป็นผู้ที่มียุราชการ 8 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 60.6) รองลงมาคือ 6 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 8 ปี (ร้อยละ 39.4) เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 58.5) และใช้สาขาวิชาการบัญชี (ร้อยละ 75.1) รองลงมาคือ การบริหารธุรกิจ (ร้อยละ 12.4) ในการบรรจุแต่งตั้ง

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 86.0) เป็นผู้ที่มียุระหว่าง 30-40 ปี (ร้อยละ 50.7) รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 35.3) เป็นผู้ที่มียุราชการ 2 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 4 ปี (ร้อยละ 49.8) รองลงมาคือต่ำกว่า 2 ปี (ร้อยละ 39.6) เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 87.9) รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 12.1) และใช้สาขาวิชาการบัญชี (ร้อยละ 88.4) รองลงมาคือ การบริหารธุรกิจ (ร้อยละ 11.6) ในการบรรจุแต่งตั้ง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และคุณภาพงานสอบบัญชี

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

ความคิดเห็นสมรรถนะ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ			นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
KN1.ท่านให้ความสำคัญกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการมีความรู้หลักการบัญชีเป็นอย่างดีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการปฏิบัติงานของท่าน	4.28	0.450	มาก	4.38	0.487	มาก
KN2.ท่านเชื่อมั่นว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของผลงาน	4.29	0.455	มาก	4.38	0.487	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความคิดเห็นสมรรถนะ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ			นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
KN3.ท่านมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้และ ประสบการณ์มาใช้กำหนดแนวทางหรือ แผนงานในปัจจุบัน	4.26	0.442	มาก	4.39	0.489	มาก
KN4.ท่านมุ่งมั่นปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ทางธุรกิจ การตลาด การจัดการ การเงิน เศรษฐกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วย เพิ่มประสิทธิภาพของผลงาน	4.24	0.430	มาก	4.39	0.488	มาก
รวม	4.26	0.413	มาก	4.38	0.444	มาก

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ มีความคิดเห็นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ซึ่งการเชื่อมั่นว่าการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของผลงาน (KN 2) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ มีความคิดเห็นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ซึ่งการมุ่งมั่นปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ทางธุรกิจ การตลาด การจัดการ การเงิน เศรษฐกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของผลงาน (KN 4) และการมุ่งเน้นบูรณาการความรู้และประสบการณ์มาใช้กำหนดแนวทางหรือแผนงานในปัจจุบัน (KN 3) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี

ความคิดเห็นสมรรถนะ ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ			นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
SK1.ท่านมุ่งเน้นการนำทักษะต่างๆ เช่น การคำนวณ การวิเคราะห์ และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการ ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	4.49	0.501	มาก	4.30	0.461	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความคิดเห็นสมรรถนะ ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ			นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
SK2. ท่านซักถามและมุ่งมั่นในการใช้เหตุผล โดยการคิด วิเคราะห์เชิงเหตุผล เพื่อหาทาง แก้ไข เมื่อเกิดปัญหาหรือประเด็นทางบัญชี	4.36	0.533	มาก	4.30	0.459	มาก
SK3. ท่านให้ความสำคัญต่อเวลา โดยการเลือก และเรียงลำดับความสำคัญของงานเพื่อให้ งานเสร็จทันตามกำหนดเวลา	4.50	0.501	มาก	4.25	0.435	มาก
SK4. ท่านตระหนักถึงการรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาจาก การปฏิบัติงาน	4.49	0.501	มาก	4.31	0.463	มาก
รวม	4.45	0.442	มาก	4.29	0.387	มาก

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ มีความคิดเห็นสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ซึ่งการให้ความสำคัญต่อเวลา โดยการเลือกและเรียงลำดับความสำคัญของงานเพื่อให้งานเสร็จทันตามกำหนดเวลา (SK 3) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ มีความคิดเห็นสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ซึ่งการการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาจากการปฏิบัติงาน (SK 4) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ มีความคิดเห็นสมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ซึ่งการมุ่งมั่นรักษาความลับของหน่วยรับตรวจ ไม่เปิดเผยความลับที่ได้จากการปฏิบัติงานแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง (ET 1) การให้ความสำคัญกับการใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมโนคติและความลำเอียง (ET 2) และการมุ่งมั่นปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ สามารถตรวจสอบการทำงานได้และลงความเห็นในรายงานอย่างเป็นอิสระ (ET 3) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นสมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ
บัญชี

ความคิดเห็นสมรรถนะ ด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ			นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ET1.ท่านมุ่งมั่นรักษาความลับของหน่วย รับตรวจ ไม่เปิดเผยความลับที่ได้จากการ ปฏิบัติ งานแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง	4.41	0.493	มาก	4.40	0.490	มาก
ET2.ท่านให้ความสำคัญกับการใช้ดุลย พินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดย ปราศจากความมีอคติและความลำเอียง	4.41	0.493	มาก	4.39	0.489	มาก
ET3.ท่านมุ่งมั่นปฏิบัติงานด้วยความระ มัด ระวังรอบคอบ สามารถตรวจสอบการ ทำงานได้และลงความเห็นในรายงาน อย่างเป็นอิสระ	4.41	0.494	มาก	4.40	0.490	มาก
ET4.ท่านเชื่อมั่นว่าการนำเสนอข้อมูลที่ ได้รับจากการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วนจะเพิ่มความเชื่อมั่นในผลงาน และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	4.39	0.490	มาก	4.38	0.486	มาก
รวม	4.40	0.437	มาก	4.39	0.424	มาก

กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ มีความคิดเห็นสมรรถนะ ด้าน
จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก ซึ่งการมุ่งมั่นรักษาความลับของหน่วยรับตรวจ ไม่เปิดเผย
ความลับที่ได้จากการปฏิบัติ งานแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง (ET 1) และการมุ่งมั่นปฏิบัติงานด้วยความ
ระมัดระวัง รอบคอบ สามารถตรวจสอบการทำงานได้และลงความเห็นในรายงานอย่างเป็นอิสระ
(ET 3) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นคุณภาพงานสอบบัญชี

ความคิดเห็นคุณภาพงานสอบบัญชี	นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับชำนาญการ			นักวิชาการตรวจเงิน แผ่นดินระดับปฏิบัติการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
QA1.การนำเสนอรายงานท่านให้ความสำคัญต่อความถูกต้องของข้อมูลเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้องอันเป็นสาระสำคัญในการสอบบัญชี	4.38	0.486	มาก	4.39	0.488	มาก
QA2.ท่านนำเสนอรายงานที่กระชับและได้ใจความ ใช้ภาษาที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจในส่วนสาระสำคัญได้เป็นอย่างดี	4.40	0.491	มาก	4.38	0.487	มาก
QA3.ท่านเสนอรายงาน ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์เพื่อช่วยให้หน่วยรับตรวจปรับปรุงแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.39	0.490	มาก	4.39	0.489	มาก
QA4.ท่านนำเสนอข้อสารสนเทศที่สำคัญเพื่อใช้ในการตัดสินใจโดยมีการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับและความทันต่อเวลาเสมอ	4.39	0.489	มาก	4.40	0.490	มาก
รวม	4.38	0.451	มาก	4.38	0.445	มาก

จากตารางที่ 4.5 กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ มีความคิดเห็นคุณภาพงานสอบบัญชีอยู่ในระดับมาก ซึ่งการนำเสนอรายงานที่กระชับและได้ใจความ ใช้ภาษาที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจในส่วนสาระสำคัญได้เป็นอย่างดี (QA 2) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการมีความคิดเห็นด้านคุณภาพงานสอบบัญชีอยู่ในระดับมาก ซึ่งการนำเสนอข้อสารสนเทศที่สำคัญเพื่อใช้ในการตัดสินใจโดยมีการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับและความทันต่อเวลาเสมอ (QA 3) เป็นความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะและคุณภาพงานสอบบัญชีโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงพหุคูณ

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation) โดยนำค่าเฉลี่ยของสมรรถนะทั้ง 3 ด้านที่คำนวณไว้ในส่วนที่ 2 มาเป็นตัวแทนแต่ละตัวของตัวแปรอิสระ เพื่อคำนวณหาความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยของคุณภาพงานสอบบัญชีที่เป็นตัวแปรตาม และใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธี Pearson ซึ่งแสดงค่าที่ได้ไว้ในตารางที่ 4.6 สำหรับนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ และตารางที่ 4.7 สำหรับนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ

ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะวิชาชีพบัญชีทั้ง 3 ด้าน และคุณภาพงานสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		KN	SK	ET	QA
KN	Pearson Correlation		0.353 ***	-0.047	0.324 ***
	Sig. (2-tailed)		0.000	0.512	0.000
SK	Pearson Correlation			-0.509 ***	0.715 ***
	Sig. (2-tailed)			0.000	0.000
ET	Pearson Correlation				-0.369 ***
	Sig. (2-tailed)				0.000
QA	Pearson Correlation				
	Sig. (2-tailed)				

หมายเหตุ. *** สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ได้ค่าสหสัมพันธ์ที่มีต่อค่าเฉลี่ยคุณภาพงานสอบบัญชีเท่ากับ 0.32 ดังนั้นสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ได้ค่าสหสัมพันธ์ที่มีต่อค่าเฉลี่ยคุณภาพงานสอบบัญชีเท่ากับ 0.71 ดังนั้นสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีได้ค่าสหสัมพันธ์ที่มีต่อค่าเฉลี่ยคุณภาพงานสอบบัญชีเท่ากับ -0.36 ดังนั้นสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะวิชาชีพบัญชีทั้ง 3 ด้านและคุณภาพงานสอบบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		KN	SK	ET	QA
KN	Pearson Correlation		0.316 ^{***}	-0.338 ^{***}	-0.514 ^{***}
	Sig. (2-tailed)		0.000	0.000	0.000
SK	Pearson Correlation			-0.142 ^{**}	0.002
	Sig. (2-tailed)			0.041	0.978
ET	Pearson Correlation				0.443 ^{***}
	Sig. (2-tailed)				0.000
QA	Pearson Correlation				
	Sig. (2-tailed)				

หมายเหตุ. 1. *** สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

2. ** สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ได้ค่าสหสัมพันธ์ที่มีต่อค่าเฉลี่ยคุณภาพงานสอบบัญชีเท่ากับ -0.51 ดังนั้นสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณภาพงานสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ได้ค่าสหสัมพันธ์ที่มีต่อค่าเฉลี่ยคุณภาพงานสอบบัญชีเท่ากับ 0.00 ดังนั้นสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่าเฉลี่ยของสมรรถนะด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ได้ค่าสหสัมพันธ์ที่มีต่อค่าเฉลี่ยคุณภาพงานสอบบัญชีเท่ากับ 0.44 ดังนั้นสมรรถนะวิชาชีพบัญชีด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพงานสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Regression) โดยใช้ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านคุณภาพงานสอบบัญชีเป็นตัวแปรเกณฑ์และค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 องค์ประกอบของสมรรถนะมาเป็นตัวแทนตัวแปรทำนาย เพื่อให้ได้สมการถดถอยสำหรับทำนายคุณภาพงานสอบบัญชี ด้วยวิธีคัดเลือกตัวแปรแบบ Enter และตั้งค่าความน่าจะเป็นของค่า F ที่ 0.05 และ 0.10 เป็นค่าเกณฑ์ในการนำเข้าตัวแปรทำนายหรือจัดตัวแปรทำนายตามลำดับ ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$QA_{1,2} = a_1 + b_1KN + b_2SK + b_3ET$$

QA_1 = คุณภาพงานสอบบัญชีของกลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ

QA_2 = คุณภาพงานสอบบัญชีของกลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ

KN = สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

SK = สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี

ET = สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 4.8 ผลกระทบของสมรรถนะของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ตัวแปรเกณฑ์	ตัวแปรทำนาย			
	(Constant)	KN	SK	ET
QA	1.019 ^{**}	0.092	0.689 ^{***}	-0.022
P	0.033	0.126	0.000	0.725
VIF		1.174	1.581	1.387
***P < 0.01 **P < 0.05 *P < 0.10				Adjusted R ² = 0.510

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลกระทบของสมรรถนะกลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ ที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

สมมติฐานการศึกษา H1a: สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.09 อย่างไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานการศึกษา H1a ไม่ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

สมมติฐานการศึกษา H2a: สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.68 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับ สมมติฐานการศึกษา H2a

สมมติฐานการศึกษา H3a: สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย -0.02 อย่างไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานการศึกษา H3a ไม่ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี สมการถดถอยที่สามารถทำนายคุณภาพงานตรวจสอบบัญชี และมีความแม่นยำร้อยละ 51 เป็นดังนี้

$$QA_1 = 1.019 + 0.092KN + 0.689SK - 0.022ET$$

ตารางที่ 4.9 ผลกระทบของสมรรถนะของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ตัวแปรเกณฑ์	ตัวแปรทำนาย			
	(Constant)	KN	SK	ET
QA	4.056 ***	-0.471 ***	0.224 ***	0.327 ***
P	0.000	0.000	0.001	0.000
VIF		1.231	1.113	1.130
***P < 0.01 **P < 0.05 *P < 0.10				Adjusted R ² = 0.371

จากตารางที่ 4.9 ผลกระทบของสมรรถนะที่มีต่อคุณภาพงานสอบบัญชี กลุ่มนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

สมมติฐานการศึกษา H1b: สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย -0.47 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการศึกษา H2a

สมมติฐานการศึกษา H2b: สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.22 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H2a

สมมติฐานการศึกษา H3b: สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย 0.32 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับสถิติที่ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการศึกษา H2a

สมการถดถอยที่สามารถทำนายคุณภาพงานตรวจสอบบัญชี และมีความแม่นยำร้อยละ 37.10 เป็นดังนี้

$$QA_2 = 4.056 - 0.471KN + 0.224SK + 0.327ET$$

4.2 การสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คนแบ่งเป็นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการจำนวน 3 คนและนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินจำนวน 3 คน เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป โดยจัดบันทึกในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

4.2.1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีเป็นความรู้เกี่ยวกับการบัญชี การเงิน องค์กรและธุรกิจ ที่มีอยู่ในบุคคลซึ่งได้รับการศึกษา เป็นความรู้พื้นฐานในตำแหน่งงาน ความรู้ที่สำนักงานต้องการ แต่นอกเหนือไปจากนั้นแล้ว ความรู้เชิงสังคมก็จำเป็นมาก เพราะการปฏิบัติงานตรวจสอบมักทำเป็นหมู่คณะ การเรียนรู้จากผู้อื่น ทำให้เกิดความเข้าใจ ก้าวทันผู้อื่น เข้ากับผู้อื่นได้ กล่าวโดยรวมแล้ว นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ ต้องมีความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ความรู้ทางวิชาชีพการตรวจสอบเป็นอย่างดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในระดับต่างๆ ได้ หรือมีความรู้เชิงสังคมด้วย

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ให้เหตุผลว่าความรู้ทางวิชาชีพบัญชี สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ตลอดเวลาด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องศึกษาจากสถานศึกษาเท่านั้น เช่น การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน การอ่าน การฟัง การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในวงวิชาชีพบัญชี หรือที่แตกต่างออกไป เพื่อให้มีความรู้ในวิชาชีพบัญชีและที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติอยู่ เรียกว่า ความรู้ในวิชาชีพตรวจสอบ

ความรู้ในงานวิชาชีพตรวจสอบนี้ต่อเนื่องมาจากความรู้ทางวิชาชีพบัญชี เพราะเมื่อมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีแล้วต้องนำมาประยุกต์ในงาน ในหน้าที่ของแต่ละบุคคล และเป็นเครื่องวัดว่าปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ ส่วนความรู้ในวิชาชีพตรวจสอบถือว่าเป็นความรู้จากประสบการณ์ แหล่งของความรู้คือ คำแนะนำของหัวหน้างาน จากเพื่อนร่วมงาน การฝึกฝนอบรม และสถานการณ์ ซึ่งรายงานของผู้สอบบัญชีที่เหมาะสมกับสถานการณ์จะแสดงถึงคุณภาพงานสอบบัญชีด้วย

4.2.2 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวว่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินในสำนักตรวจสอบการเงินสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางการบัญชีเป็นหลัก ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีจึงมีอยู่มาก แต่การนำความรู้ทางวิชาชีพบัญชีมาประยุกต์ในงาน

ตรวจสอบจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเช่นกัน นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการในฐานะผู้ตรวจสอบระดับต้น อาจยังนำความรู้ทางวิชาชีพบัญชีมาใช้ได้ไม่เต็มที่นักและไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ต้องอาศัยทักษะทางวิชาชีพมาร่วมด้วย เช่น การเลือกวิธีการตรวจสอบและการทดสอบที่ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึงการเปิดเผยข้อเท็จจริงตามเหตุผลและการรายงานถึงผลกระทบที่ยังบกพร่องอยู่ ดังนั้นนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการยังต้องปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล ตลอดจนยังต้องรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ให้เหตุผลว่าการที่นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการภายใต้การแนะนำและกำกับดูแลเมื่อมีความคิดริเริ่ม เทคนิคการตรวจสอบหรือความรู้ใหม่ในการปฏิบัติงานตรวจสอบตามวิชาชีพ แต่ไม่ได้รับการส่งเสริม การยอมรับ หรือเลือกให้ปฏิบัติ ทำให้ความตั้งใจในการปฏิบัติงานลดลง อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีได้

4.2.3 สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเห็นด้วยกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวว่านักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการ มีทักษะและมีเทคนิคการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบ ทั้งด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แต่ถ้าหากใช้เทคนิคในการตรวจสอบมากเกินไป อาจส่งผลให้รายงานของผู้สอบบัญชีไม่กระชับ การนำเทคนิคการปฏิบัติงานตรวจสอบอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการกำหนดระดับความมีสาระสำคัญของข้อเท็จจริงที่ยอมรับได้ ตลอดจนการสื่อสาร ให้ผู้ใช้รายงานเข้าใจง่าย แต่จะต้องเป็นวิธีทางเทคนิคที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่สุดด้วย

4.2.4 สมรรถนะด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเห็นด้วยกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวว่าเมื่อนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีและแสดงทักษะตามหน้าที่งาน ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพ หากปฏิบัติงานด้วยความประมาท อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ผู้ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้น การควบคุมและกำกับดูแลการปฏิบัติงานตรวจสอบของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมาก เพราะถือว่าเป็นผู้ตรวจสอบในระดับต้น และหัวหน้างานต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้วยความประมาทที่อาจเกิดขึ้นด้วย

4.2.5 สมรรถนะด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวว่า นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการมักวางแผนการตรวจสอบและใช้วิธีการตรวจสอบต่างๆ ตามมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอ ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นโดยไม่อยู่ในอิทธิพลใด ไม่มีส่วนได้เสีย ผลประโยชน์ทับซ้อน หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง ทำให้ได้รายงานของผู้สอบบัญชีเป็นที่น่าเชื่อถือ และมีความชัดเจน เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ให้เหตุผลว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีพึงต้องวางแผนการตรวจสอบและการควบคุมงานอย่างเคร่งครัด จึงจะทำให้ผลงานมีคุณภาพ รายงานของผู้สอบบัญชีจะรัดกุม ทันกาล และเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อตนเองและสำนักงานด้วย

4.2.6 สมรรถนะด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเห็นด้วยกับผลการศึกษาเชิงปริมาณ โดยกล่าวว่า จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่สำคัญที่สุดที่ต้องมีอยู่เสมอ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต จะทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบประสบความสำเร็จ น่าเชื่อถือ การที่นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับปฏิบัติการตระหนักและสนใจถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตโดยใช้หลักธรรมาภิบาลสร้างคุณค่าให้กับผลงาน ย่อมส่งผลให้ปฏิบัติงานตรวจสอบได้ถูกต้อง รายงานของผู้สอบบัญชีสมบูรณ์ตามความเป็นจริง ปราศจากอคติต่างๆ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นกลาง เป็นอิสระ และมีความซื่อสัตย์สุจริต